

(Z)ŠKOLÁČEK

Květ bavlníku – vypěstováno v MZŠ a MŠ Hnojník

č. 14

Téma: Šaty dělaj nejen člověka

Případ mrchožravé
poštolky

Hledání meteoritů
je dobrodružství

Elektromobil
- hit dneška

Obsah

Zpravodaj

Co se stalo v lednu a únoru 1

Příroda a ekologie

Případ mrchožravé poštolky 2

Koulovačka u cesty? Radši ne! 3

Astronomie

Hledat meteority je dobrodružství 4-5
Rozhovor

Reportáž z výstavy

Titanic – symbol doby 6

Téma: Šaty dělaj nejen člověka

Minivega a centrum Cvrček 7
Reportáž s minirozhovorem

Několik teorií o tom, proč se lidé oblékají 8
Co si o tom můžeme myslet?

Na počátku byl pravěk 9
Zachyceno na obrazech slavného Čecha

20. století – doba zkracování 10

Co na sebe na jaře? 11
Tipy

Neřídím se trendy v módě 12
Rozhovor s paní učitelkou Marcelou Divínovou

Příběh džínsů aneb Cesta napříč kontinenty 13
Zpráva z přírodovědného semináře

Bez skafandru ani ránu 14-15
Vesmírný oblek

Psí móda aneb Psi jsou taky lidi? 16

Pes v salónu krásy aneb Všeho moc škodí 17

Design – oděv aut 18-19
Od kočáru k organickému designu

Ekologie

Elektromobil – hit naší doby 20
Nissan versus Tesla

Úvodem

V tomto čísle (Za)školáčka se samozřejmě věnujeme našim tradičním tématům, jako jsou příroda, ekologie, astronomie, četba a další zábava. Přinášíme reportáže, rozhovory, recenze, tipy i souhrn událostí na naší škole. Naším hlavním tématem se stalo odívání. Nechali jsme se inspirovat hned dvěma událostmi.

Jednou z nich byla „výstavka“ oblečení, které žáci ponechali svému osudu. Paní uklízečky je našly v učebnách, na chodbách i v šatnách u tělocvičny. Nikdo se o ně dlouhou dobu nezajímal, nikdo je nehledal. K některým z nich se dokonce nikdo nehlásil ani poté, co je pan školník vystavil u šaten, aby si je majitelé odnesli.

Druhou událostí byl workshop „Šaty dělaj člověka a kdo dělá šaty?“, který si prožili žáci přírodovědného semináře. Na něm právě otevřeli problematiku našeho vztahu k oblečení a k oblékání. Každý z nás redaktorů k tomuto tématu přispěl svým článkem. Také toto téma nám ukázalo, že nemusíme opustit svůj hlavní zájem, svá vlastní témata, stačí jim dát jiný směr. Ziskáváme k nim další, nové informace. A nakonec zjišťujeme, že do nich pronikáme hlouběji.

Recenze

Reigns versus Lapse 21
Mobilní hry

Ready player one: Hra začíná 22
Knihy

Prima čtení nejen pro holky 23
Knižní tipy

Eko-povídka

O jednom starém fénu 24

Zábava

Zasmějte se se Simčou 25

Co se stalo v lednu a únoru

Věnovali jsme mobily a možná pojedeme do ZOO

Celý leden sbírali žáci vysloužilé mobilní telefony nejenom proto, aby se zúčastnili soutěže o skvělou cenu – zájezd do ZOO v Ostravě nebo v Olomouci, ale hlavně aby přispěli k ochraně životního prostředí. Musíme smeknout pomyslný klobouk před Barborou Pončovou z 5. třídy, která sesbírala 93 mobilů. Jak to udělala, museli byste se zeptat jí, snad vám to prozradí, je to její know-how. Celkem bylo odevzdáno 382 mobilů, což je o 100

více než loni. Jestli to na ZOO stačit nebude, nevadí, vyhrát můžeme příště.

Přišly, přednesly, zvítězily, postoupily

Tak to tady už dlouho nebylo. Tato tři děvčata udělala trojnásobnou radost - sobě, porotě i svým učitelkám, které je na soutěž připravovaly. O jakou soutěž šlo? O obvodní kolo v recitační soutěži. Konalo se v Třinci 27. února.

Teď Marušku Štěpánkovou z 3. Třídy, Johanku Kozlovou ze 7. C, to je ta první zleva, a Emmu Sušovskou z 9. B čeká měření sil s konkurencí v okresním kole. Samozřejmě jim držíme palce, aby se i z Frýdku-Místku vrátily ověncené vavříny.

Dvě parádní lyžovačky

Aby děti, které žijí pod horami a každý den si na ně doslova mohou sáhnout, neuměly lyžovat, to nejde. A protože na škole ctíme starou moudrost „Ohýbej mě mamko, dokud jsem já Janko“, vyjelo se učit lyžovat kromě sedmáků hned 50 dětí z 1. stupně.

Sedmáci si užili pořádnou lyžovačku na konci ledna v Malenovicích u Frýdlantu nad Ostravicí. Prvostupňové děti zase jezdily na začátku března na svahu v Řece nedaleko Hnojníka. Všichni zúčastnění hlásili, že týden na lyžích stál za to.

Šestáci na oběžné dráze

Planetárium Ostrava je jedno z míst, kam se naši žáci vřdycky rádi vrací. Tak tomu bylo i předposlední den v lednu, kdy se sem podívali šestáci. Nejdříve se vypravili „Na oběžnou dráhu“ (tak je nazvána jedna z expozic), aby konečně získali odpovědi na otázky, o kterých se jinak nemluví (tak dobře, prozradíme, že teď už konečně vědí, jak to kosmonauti dělají, když se jim chce na záchod). Program Ledové světy taky stál za to. Nejednoho žáka překvapilo, že led existuje nejenom na Zemi, ale že je na mnoha planetách ve vesmíru. Méně překvapivé, ale zato neradostné, byly informace o ubývání ledu na Zemi (snad ty info taky z hlav neodtečou).

Případ mrchožravé poštolky

Je poštolka kanibal?

Na naší škole hnízdí už pár let rodina poštolek obecných. Jejich pískání můžeme poslouchat nejčastěji na jaře, kdy krmí svá mláďata ve výklenku na budově 1. stupně, kde mají hnízdo. Naše poštolky zmátly loni i pana školníka, když se nad výtahovou šachtou ozývalo výrazné „kli kli kli kli“, které vypadalo jako porucha výtahu. Jejich obratný let můžeme pozorovat po celý rok.

Je to dravec, který si umí opatřit potravu i v zimě, a proto neodlétá do teplých krajín.

Netušili jsme však, jakou potravu si poštolka dovede obstarat. V polovině ledna, přesně ve středu 16. 1., nás poštolka překvapila. Předvedla se při hostině, kdy v těsné blízkosti okna, na střeše šaten, hodovala. Tuto neobvyčejnou podívanou sledovali žáci 2. stupně během přestávky a povedlo se ji i vyfotit a natočit. Nejednalo by se o nic tak nezvyklého, kdyby si nepochutnávala na své družce – druhé poštolce!

Ani ve snu by nás nenapadlo, že by mohla druhou poštolku zabít, a tak jsme přemýšleli, co této hostině předcházelo. Hledali jsme na internetu, kde se uvádí, že poštolka má ráda maso a že v případě hladu dovede ulovit i holuba. Vzácně je u ní pozorovaná mrchožravost.

Přemýšleli jsme, co když poštolka uhynula při srážce s nákladním vozidlem nebo kontaktem s elektrickými dráty? Jelikož v té době byla vysoká sněhová pokrývka a myši, které tvoří hlavní potravinovou složku poštolek, se pohybují pod sněhem, poštolky je nemohou lovit a pak nepohrdnou ani mršinou svého druhu.

Obrátili jsme se i na ornitology s dotazem, zda jsou poštolky kanibalové. V polovině února nám na náš e-mail odpověděl pan Evžen Tošenovský z Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Jeho odpověď je tak zajímavá, že s ní chceme seznámit i naše čtenáře.

Pohled odborníka (z e-mailu pana Evžena Tošenovského)

U poštolek, stejně jako u dalších sokolovitých dravců, určitě není kanibalismus ani vzájemné usmrcování běžný jev (na rozdíl od krahujcovitých, jako jsou například orli – známý kanibalismus, káňata, luňáci apod.). Navíc nejsou ani typickými mrchožrouty (opět proti orlu mořskému, luňákům, káňatům apod., kteří jsou typičtí „scavengeri“ a u kterých jde o hlavní způsob obživy). Je ale pravda, že poštolka obecná je ze sokolovitých ještě tak nejméně schopna se občas na mršině přizpůsobit ... Je možné, že důvod je ten, který píšete – že se zabila o sklo a druhý jedinec (oba jsou to samci) se v zimních podmínkách nedostatku potravy pustil do mršiny. Je ale také možné, že jeden samec usmrtil druhého, např. při obhajování teritoria, což je v přírodě běžné u mnoha druhů – někdy se v těchto případech stane, že nabuzená agresivita vítězného jedince je tak velká, že ten i po smrti soka dlouho, opakovaně útočí na mrtvé tělo – u masožravců se tom může projevit symbolickým kanibalismem (toto chování je je označováno jako post-agrese).

Poštolky ve městech daleko ve větší míře loví ptáky (holuby, kosy), hlavně mladé, než ty ve volné krajině (tam jsou prakticky výhradně vázané na hraboše a další malé hlodavce). Jejich potravu je ve městech daleko pestřejší, což je nejspíš způsobeno tím, že ve městech je nabídka hlodavců daleko menší, a tak se přeorientovávají na další dostupnou kořist.

Nejde o nějaké zavrženíhodné chování, v přírodě se dějí různé věci a my nemáme právo je posuzovat=soudit z lidského pohledu. V přírodě je důležité jen to, které geny umožní přežití a předají se do dalších generací – pokud se tedy nějaký vzorec chování ukáže z dlouhodobého hlediska jako výhodný, bude ho evoluce v populacích druhu udržovat ...

Koulovačka u cesty? Radši ne!

Co zjistil školní ekotým o čistotě sněhu v okolí školy

Badatelé z ekotýmu v akci

Taky jste si všimli, že čím déle leží sníh na zemi, tím má tmavší barvu? Nedalo nám to a zkusili jsme prozkoumat, jakou kvalitu má sníh jeden den poté, co napadl.

Bylo uprostřed ledna, když jsme vyrazili do okolí školy, abychom odebrali vzorky sněhu. Den předtím vydatně sněžilo, takže sníh byl čerstvý a bylo ho dost. Bylo mírně nad nulou, proto sníh pomalu odtával. Vydali jsme se na tři různá místa u naší školy.

Pár metrů od školy u silnice

Odběr sněhu ze školní zahrady

Nejdříve jsme odebrali vzorek sněhu u boční cesty mezi školou a zdravotním střediskem, která byla posypaná štěrskem. Pak jsme zašli na školní zahradu, odkud jsme si odnesli druhý vzorek. Pro třetí vzorek jsme se vypravili k hlavní silnici protínající Hnojník a odebrali jsme sníh z místa hned vedle přechodu pro chodce.

Museli jsme dát pozor na to, aby naše vzorky měly stejnou teplotu a také stejnou hmotnost, aby pak naše další bádání mělo správné výsledky. Takže váhy s teploměrem byly v akci.

Sníh jsme nechali do druhého dne roztát. Kdyby nám někdo ukázal

sklenice s roztoky a my jsme předem nevěděli, co v nich je, nikdy by nás nenapadlo, v co se může proměnit sníh, o kterém si myslíte, že je opravdu bílý.

Zajímavé bylo, že roztoky se lišily nejenom barvou, ale také objemem. Čím byl roztok tmavší, tím ho bylo méně.

Sníh o stejné hmotnosti a teplotě

Roztoky

Tak to byla pěkná záhada, které jsme museli přijít na kloub. Chtěli jsme zjistit, jaké nečistoty ve vzorcích jsou a kolik jich tam je.

Pořadí: zahrada, u boční cesty, u hlavní cety

Nechali jsme roztoky protékat přes filtrační papír a sledovali, jak se nečistoty na něm zachycují. Zatímco na filtru ze školní zahrady nebylo skoro nic, tak zašedlý filtr z boční cesty obsahoval kamínky. Úplně do černa se zabarvil filtrační papír, kterým protekl roztok sněhu od hlavní cesty. Kromě kamínků obsahoval prach a bláto. A tam ten sníh ležel jeden den.

A to nebylo všechno. Čekalo nás další zajímavé zjištění. Týkalo se hmotnosti filtračních papírů. Zatímco hmotnost toho, kterým protekl roztok ze zahrady, zůstala stejná, filtrační papír s nečistotami od hlavní cesty byl 6x hmotnější.

Nemohli jsme si nechat ujít příležitost zjistit, jak to je s posypovou solí v našich roztocích. Po 14 dnech jsme měli takhle jasno:

hlavní cesta

boční cesta

Hledat meteority je dobrodružství

Jednoho dne odpoledne přijel do naší školy na besedu pan Jan Kondziolka, člen České astronomické společnosti a iniciátor projektu Beskydské oblasti bez světelného znečištění a dovolil nám, abychom se ho zeptali na pár otázek.

Jak dlouho se zabýváte vesmírem?

V podstatě se o něho zajímám od mala, vlastně hned jak jsem uměl číst tak jedna z mých prvních knížek byla Země ve vesmíru od Jiřího Grygara což je knížka pro děti, která obeznamuje s těmi úplnými základy o vesmíru a to ve mně vzbudilo ten zájem. Navíc jsme byli každý víkend na chatě, kde byla docela dobrá obloha a tak když byly dobré podmínky, lehával jsem pod hvězdy a koukal na ně hlavně neozbrojeným okem nebo ručním dalekohledem a později se přidal i sousedův lovecký dalekohled.

Co může pozorování oblohy člověku přinést?

Kdo nevidí oblohu nad hlavou, vidí jenom půlku světa, o jednu polovinu světa přichází. Myslím, že každý z nás by měl mít všeobecný přehled, k tomu patří jak poznatky o Zemi, tak o vesmíru, o obou polovinách světa.

Astronomie by měla být součástí vzdělání. Každý by měl vědět, jaké planety tvoří Sluneční soustavu, proč vznikají měsíční fáze, nebo třeba kde na obloze najít Polárku a tak dále, stejně jako má vědět z přírodopisu, proč a jak vzniká fotosyntéza, a z chemie, co je oxid uhličitý a jaký je jeho vliv na živé organismy. Nemusí toho vědět mnoho, ale přece jen tolik, aby se ve světě neztratil.

A pak, když člověk prožije ten okamžik pod jasnou noční oblohou, kdy jej jakoby obejmou nekonečný klid, pohled na hvězdnou oblohu ho uchvátí. Tehdy si uvědomíte, jak je člověk malý. Člověk jako jen částička v nekonečném vesmíru.

Co můžete pro sebe udělat, je vyjet si na noc třeba jen tady nedaleko do Beskyd a lehnout si pod jasnou

oblohu. Řeknete si, co tam mohu vidět? No v každém případě můžeme hledat souhvězdí, pouhýma očima můžeme vidět galaxii v Andromedě a některé hvězdokupy.

Taková trochu adrenalinová záležitost je letící meteor. Také mohu dát další tip. Můžete se vydat na noční túru, nechat se vést hvězdami a vnímat přírodu kolem sebe úplně jinak než ve dne. Tak to jsou ty nejkrásnější prožitky, které vás naplní pokorou.

Foto: Jan Smékal

Co vás na vesmíru nejvíce zajímá?

Při pozorování můžete zhlédnout úkazy, které svou krásou mnohonásobně předčí veškeré ohňostroje, kterými zdobíme oblohu při různých oslavách. Zkrátka jsou k vidění věci, kdy si takzvaně sednete na zadek a řeknete: „Jéé!“

Ale samozřejmě nejdříve musí být podmínky k tomu, abychom mohli vesmír pozorovat. Musíme k tomu mít jasnou oblohu. Proto to moje úsilí dostat do povědomí problém světelného znečištění a zachovat v Beskydech možnosti pro co nejkvalitnější pozorování.

A pak, s astronomií je to jako s kterýmkoli jiným oborem, můžeš se specializovat na některou oblast. Tím, co mě nejvíce zajímá, je meziplanetární hmota, jako jsou komety, meteory a tak podobně.

Takže sledujete meteory.

A hledáte také meteority? Jakou metodu při tom používáte?

Jsem členem Společnosti pro meziplanetární hmotu, což je sekce České astronomické společnosti. Do činnosti této společnosti patří mimo jiné provozování sítě bolidových kamer. Bolid je jasný meteor.

Tyto kamery zaznamenávají průlety takových tělísek atmosférou. Z těchto záznamů se pak dá vypočítat, kudy se tělísko pohybovalo sluneční soustavou a místo jeho dopadu. Pak se na to místo můžeme vydat a části meteoritů nalézt. Když tělíčka na zem nedopadnou, můžeme ze záznamů spočítat statistiku rojů, upřesnit charakteristiky určitého roje, zjistit, z které komety pochází a tak dále.

Když části meteoritu na zem dopadnou, jsme schopni místo dopadu celkem přesně dopočítat. Při tom musíme vzít v úvahu hlavně vítr. Ten si s těmi tělísky, které letí volným pádem z výšky 20 kilometrů, pohraje natolik,

že dopadnou i několik kilometrů od místa, než na které by dopadly, kdyby působení větru nebylo. Prostě fyzika.

Už jste nějaké meteority našel?

Ano, byl jsem u nálezu jednoho meteoritu. V roce 2013 dopadl u Žďáru nad Sázavou meteorit. Zorganizoval jsem expedici, která první z těch dvou kousků, které byly nalezeny, dohledala. Šli jsme v rojnici, dokonce jsme takto chodili několik dnů, a „úlovek“ stál za to. Našel ho kolega Tomáš Holenda. Byl jsem druhým člověkem, který se ho dotkl.

Podobně jsme hledali v loňském roce meteorit, který dopadl u Prostějova, ale bohužel terén tam byl pro hledání nevhodný, samá zemědělská pole. Někde byla řepka, někde obilí nebo kukuřice, na podzim zase pole přeorali. Tehdy jsme byli neúspěšní.

Ale musím uvést ještě jeden příklad pádu meteoritu. U toho jsem sice nebyl, ale to místo, kam dopadl, je tady v Beskydech. Jde o meteorit Morávka. Svůj název dostal podle obce v Beskydech, na jejíž území v roce 2000 dopadl. To už je dnes tak dávno, že jeho části nebudou ležet na povrchu, spíš budou zapadané jehličím, navíc už nebudou černé, ale spíš rezavé, protože obsahují železo. To všechno hledání znesnadňuje. Teď už se dá hledat jen detektorem kovů.

Lehčí kousky meteoritu Morávka leží i v Horních Tošanovicích.

Fotky tošanovického i moráveckého kousku najdete na:

<http://www.asu.cas.cz/~borovic/meteorit.htm>

Můžete případným zájemcům o pozorování oblohy a vesmíru doporučit, co by si měli pořídit?

Pokud se chcete věnovat pozorování jen v základu, stačí teplé oblečení, trpělivost a nadšení, ani k tomu ten dalekohled nepotřebujete. Pokud je váš zájem tak veliký, že se chcete pozorování oblohy věnovat více, měli byste ten dalekohled mít.

A kolik taková základní výbava zhruba stojí?

K amatérskému pozorování dnes koupíte dobrý dalekohled už za deset tisíc, o tom se mi v době, kdy jsem chodil do školy, ani nesnilo. Průměr takových 20 centimetrů, s čím už vidíte ledasco. Takže na takové jednoduché pozorování dnes stačí výbava za pět až dvacet tisíc.

Rodiče dělají chybu, když dítěti koupí dalekohled za tisícovku a řeknou si, že mu to stačí. Myslím si, že většinou tím dítě od pozorování odradí, protože v takovém dalekohledu nic nevidí. Pokud je předpoklad, že dítě bude svůj zájem o vesmír dále rozvíjet, je těch několik tisíc dobrou investicí do jeho vzdělání. I když se z dítěte nestane zrovna astronom,

ta investice se vrací v tom, že dítě má opravdový zájem, který ho kromě jiného učí některým dovednostem důležitým v mnoha profesích, rozvíjí jeho vlastnosti a schopnosti, jako jsou píle, trpělivost a další. Než najdete „svou“ první hvězdokupu, zabere vám to delší čas. Musíte si vyhledat informace, abyste věděli, co a kde na obloze máte hledat ... Rozhodně se dítě naučí směřovat k nějakému cíli.

Jinak musím říct, že dnešní astronom amatér si může pořídit a využívat takovou techniku, kterou ještě v nedávné době neměli k dispozici ani profesionální vědci astronomové, to vše za přijatelné ceny. Vývoj i tady jde tak rychle kupředu jako třeba v telekomunikační oblasti.

Za rozhovor děkuje Ondřej Švéda, 7. B

Meteorit Morávka

V květnu 2000 dopadly na území Beskyd úlomky meteoritu. Ten byl pozůstatkem planetky, která se někdy před šesti miliony lety srazila s jiným vesmírným tělesem.

Když se meteorit octl v zemské atmosféře, byl velký asi 1 metr a vážil přibližně 2 tuny. Rozpadl se na nějakých 35 kusů.

Model meteoritu Morávka ve skutečné velikosti. Tak pravděpodobně vypadal před vstupem do zemské atmosféry. Najdete ho na Grúni asi tak v polovině cesty od chaty Švarná Hanka směrem k chatě Charbulák.

Meteorit s rodokmenem

Úlomky meteoritu dopadly do beskydské oblasti mezi Horními Tošanovicemi a Bílým Křížem. Nejvíce jich dopadlo na území obce Morávka, podle které byl nazván.

Každý meteorit nedostane svůj název,

ale tomu z Beskyd se takové výsady dostalo. Proč? Vědci totiž byli schopni určit nejenom dráhu meteoru v atmosféře, ale i jeho dráhu ve sluneční soustavě.

Najděte si svůj vlastní meteorit

Kolik úlomků meteoritu Morávka se už našlo?

Hned po pádu byly nalezeny 2. Ty se octly v rukou vědců. Další byl nalezen v Horních Tošanovicích. Tyto kousky jsou dnes v Národním muzeu v Praze. Pak ještě několik dalších mají hledači meteoritů-amatéri. Protože jich však muselo dopadnout mnohem více, mají šanci najít aspoň některé z nich další trpěliví zájemci. Možná to bude někdo z našich čtenářů.

Takto vypadá skutečný meteorit. Je to takový malý, ale pořádně těžký „kamínek“.

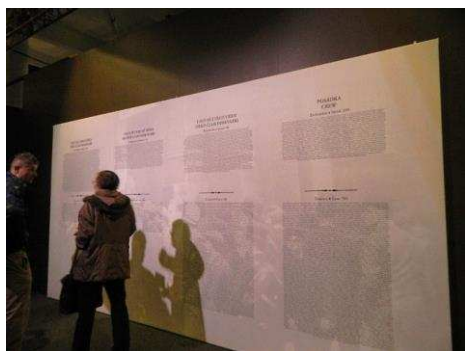
Foto: Marek Witas, 6. A, text: RED

Titanic – symbol doby

Možná si pamatujete na článek o výstavě Cosmos Discovery, o které jsme psali ve 12. čísle našeho časopisu. Po jejím ukončení ji vystřídala výstava další, stejně zajímavá. Tentokrát na brněnské výstaviště „připlul“ legendární Titanic, symbol doby před sto lety.

Při vstupu na výstavu nedostanete pouze obyčejnou vstupenku, ale i palubní lístek. Na každém z nich jsou uvedeny informace o skutečném cestujícím a napsán jeho příběh. Na konci výstavy pak zjistíte, jestli „váš“ pasažér přežil nebo ne.

Když si prohlédnete plány lodi, dopodrobna uvedené půdorysy jednotlivých pater, kde je zaznačené úplně všechno, od velkých sálů až po malinké kajuty 3. třídy, řeknete si, že Titanic byl opravdu symbolem doby rychlého technického pokroku.

Koho zajímá, jak mohli v té dávné době navrhnout něco tak technicky vyspělého jako tuto loď, může se seznámit s tím, jak takové dílo vznikalo. Určitě vás překvapí, jak několik konstruktérů navrhovalo stavbu této lodi. Všechno jen rýsovali na papír, a to bez použití jakékoliv kalkulačky nebo počítače! Stačilo udělat malinkou chybu, něco přehlédnout, a Titanic by mohl potkat tragický konec i z jiné příčiny, než byla ta skutečná. To ale nebyl tento případ. Je neuvěřitelné, že v takových podmínkách lidé dokázali vytvořit něco tak velkolepého jako tuto loď.

Největší zaoceánský parník té doby vyplul na svoji první a zároveň poslední plavbu 10. dubna v roce 1912. Jeho plavba začínala v přístavu Southampton, který se nachází na severu Anglie.

O čtyři dny později v 23:40 se parník srazil s ledovcem a 15. dubna v 2:20 se potopil.

Výstava ukazuje, co vše bylo na lodi připraveno pro cestující a v jakých podmínkách dlouhou plavbu měli prožít. Projdete se chodbami horní i dolní paluby. Možná vás překvapí, jaké podmínky byly připraveny pro cestující 1., 2. a 3. třídy. Vše na palubě 1. třídy bylo vyšperkované, světlé, jasné osvětlené.

Vybavení palub pro cestující nižších tříd bylo jednoduché, strohé a tmavé, jen málo osvětlené.

Asi byste nechtěli cestovat 3. třídou. Ten hluk tady! Zde totiž cestující ve dne v noci slyšeli hlasitý zvuk motorů.

Takže vás ani nepřekvapí, že byl velký rozdíl v ceně palubních lístků. Kajutu v horní části lodi, tzv. salónní kajutu, si mohli dovolit jen ti nejbohatší cestující. Stála v přepočtu až 2 milióny korun. Zato cestující ve 3. třídě zaplatili od 7 tisíc do 20 tisíc korun.

Opravdový symbol doby technického pokroku, protikladů a tragického konce.

Autor: Silvie Konečná, 9. A

Minivega a centrum Cvrček

Obchody se zdravou výživou a drogerií najdeme většinou ve městech. Ale proč by lidé z vesnice museli takové zboží jezdit nakupovat do města nebo si ho objednávat v e-shopu? V Komorní Lhotce, která leží na úpatí Bekyd, jeden takový obchod je, jmenuje se Minivega. Je tak oblíbený, že jsem se rozhodla zajet se do něho podívat.

Na webových stránkách Minivegy a centra Cvrček se můžete dočíst, že jde o rodinný obchůdek. Zvenčí opravdu nevypadá moc velký, ale když vejдете dovnitř, najdete tam tolik zboží jako v samoobsluze. Je srovnané v regálech, na stolech i na parapetu u okna. Vůbec nevadí, že místnost není velká. Má atmosféru, kterou dělají všechny ty věci a vůně.

Obchůdek vede paní Zagorová a já jsem ji požádala o rozhovor.

Proč jste tady v Komorní Lhotce založila obchod se zdravou výživou?

Původně proto, abych měla práci, když mi skončila mateřská a děti nastoupily do školy. Chtěla jsem, aby se u nás v Komorní Lhotce prodávaly biopotraviny a lidé je nemuseli jezdit kupovat až do Třince nebo do Frýdku-Místku. I tady jsou alergici a lidé s nějakým zdravotním omezením. Pak jsou lidé, kteří chtějí, aby jejich jídelníček byl pestrý a zajímavý.

Kolik práce dalo obchůdek založit a jak dlouho už ho vedete?

Založit obchůdek dalo víc práce, než jsem čekala. Vedu ho už dva roky a několik měsíců.

Co lidé nejčastěji nakupují?

To je různé. Záleží na tom, jestli přicházejí nakoupit potraviny nebo přírodní produkty z drogerie. Na každodenní vaření nejčastěji kupují

čočku, rýži, koření, pak také dezerty. Z přírodní drogerie se kupují věci na úklid a pak sprchové gely, šampóny, koupelové a tělové oleje a podobně. **Také máte e-shop. Zajímalo by mě, jestli lidé více nakupují tady v obchůdku nebo na e-shopu?**

Většina lidí chodí nakupovat sem do obchodu. E-shop funguje více jako takový katalog. Lidé se na něm orientují v naší nabídce, prohlédnou si v něm, co všechno v obchůdku mohou koupit. Pak přijdou sem a žádají určité zboží. Máme tady toho opravdu hodně.

Chodí k vám nakupovat také děti? Co nakupují nejčastěji?

Děti sem nakupovat chodí. Jsem moc ráda, když sem přijdou. Některé chodí nakupovat věci, pro které je poslala maminka, a pak jsou děti, které si chtějí ze svého kapesného koupit něco pro sebe, nebo nějaký dáreček.

Děkuji za rozhovor.

Michaela Bičanovská, 5. třída

V obchůdku u paní Zagorové najdete spoustu věcí z přírodní drogerie. Nejde jenom o různé kosmetické prostředky, jak by se mohlo zdát. Mají tady různé prostředky k praní a aviváži prádla. Divili byste se, kolik jich je, a to všechny bez chemie, která škodí našemu zdraví.

Nejzajímavější jsou mýdlové ořechy. Jde o prací prostředek, který je čistě rostlinného původu. Když k praní použijete mýdlové ořechy, nemusíte prý ani použít aviváž, protože prádlo je už po praní jemné.

Jestliže ale chcete aviváž na některé druhy prádla používat, protože jinak by se tvořila statická elektřina, můžete si koupit takovou, která neobsahuje žádné látky, které by mohly dráždit pokožku. Takže ji mohou používat lidé s alergiemi a ekzémy.

Nakonec taky zjistíte, že ani Vanish nepotřebujete, protože skvrny na prádle můžete vyčistit mýdlem.

V obchůdku u paní Zagorové si můžete koupit tuto knihu, ve které se mimo jiné dočtete, jak to chodí s výrobou a prodejem značkového oblečení nebo co jsou rychlá, pomalá a udržitelná móda.

Autorka slibuje, že „po přečtení nepřestanete nakupovat módu, jen ji začnete nakupovat jinak.“

Několik teorií o tom, Co si o tom můžeme myslet? proč se lidé oblékají

1. Příběh z Bible

Lidé se začali jeden před druhým stydět za svou nahotu. Chtěli ji skrýt, a tak se začali zakrývat.

Tento příběh známe z Bible:

6) Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl. 7) Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou nahí. Spletli tedy fíkové listy a přepásali se jimi.

21) Hospodin Bůh udělal Adamovi a jeho ženě kožené suknice a přioděl je.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/12/Forbidden_fruit.jpg/1200px-Forbidden_fruit.jpg

Michelangelo Buonarroti: Hřích a vyhnání z ráje

2. Příběh z doby kamenné

Představa vědců o vzhledu člověka doby kamenné

Prvním skutečným oděvem pravěkého člověka byla bederní rouška.

Bylo to v době kamenné. Kůži z uloveného zvířete si člověk omotal kolem pasu.

Ale proč ji člověk té doby potřeboval?

Skrýl za ni část těla, aby ji uchoval v teple, a za pas připevnil věci, které potřeboval k lovu a dalším každodenním činnostem.

Pouzdro na nůž

3. Příběh o Ötzi – Muži z ledu

Vysoko v Alpách byly v roce 1991 nalezeny ostatky pravěkého člověka z doby před 5 300 lety (tedy z konce doby kamenné). Díky věčnému ledu byly tak zachovalé, že z nich vědci mohli zjistit mnoho informací o tom, jak vypadal, jak se oblékal a jak žil.

Jeho oblečení pokrývalo celé tělo a bylo vyrobeno z kůží zvířat. Co měl na sobě?

Byla to bederní rouška, nohavice sloužící jako kalhoty, nepromokavé boty vycpané slámou a kabát. Na hlavě měl čepici.

Je jasné, že toto oblečení bylo hlavně funkční, mělo ho chránit před chladem.

Ötzi – Muž z ledu

4. Příběh o společenském žebříčku

Oblečení začalo časem vyjadřovat, jaké postavení ve společnosti člověk má. Čím nižší postavení měl, tím jednodušší byl jeho oděv. Čím majetnější byl, tím bohatší a zdobenější byl jeho oděv.

Ve starověkém Římě byla běžným oděvem všech mužů tunika, ale jen svobodní muži-občané přes ni oblékali tógu (dlouhý zřasený šat), otroci ji nosit nesměli.

Na počátku byl pravěk

Zachyceno na obrazech slavného Čecha

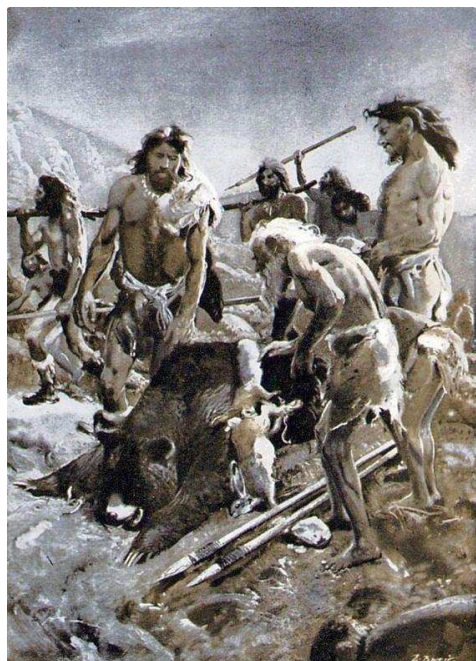
Historie odívání začala v pravěku

Slavný český malíř a ilustrátor **Zdeněk Burian** se v knize o pravěku kromě jiného zmiňuje o oblékání. Na svých obrázcích znázorňuje typického pračlověka s jeho zvyklostmi. Se zvyklostmi v odívání pravěkých lidí čtenáře seznamuje dokonce podrobně.

Vše vidíme na jeho obrazech. Můžeme zjistit, jaké materiály pralidé k výrobě oděvů používali. Můžeme si prohlédnout už hotové oblečení, ale také můžeme sledovat, jak při jeho zhotovení **postupovali**.

https://img-fotki.yandex.ru/get/9796/7537832.29/0_d6965_2ae43c1b_orig

<https://i.pinimg.com/564x/ca/7e/9f/ca7e9f7427de2fb1da10ecf8cc130673.jpg>

Když ulovili medvěda, z jeho kůže vyrobili důkladné nepromokavé boty na zimu.

Na zimu se museli připravit opravdu velmi důkladně, aby ji přečkali. V zimě jim nestačilo dát si bederní roušku. Ten, kdo chránil oděvem celé tělo před chladem, měl největší šanci ji přežít.

Čepice, které byly součástí zimního oblečení, měly několik účelů. Kromě toho, že měly zajistit teplo, používali je pralidé při lovu jako maskování. Proto je „zdobili“ například parohy losů a jelenů.

<https://i.pinimg.com/564x/8d/54/07/8d54079b90aa3c4c3d05cf7cd4c38ec4.jpg?b=t>

V roce 1891 byl při hloubení kanalizačního příkopu v Brně odkryt v neporušené vrstvě spraše v hloubce 4,5 m hrob lovce mamutů. Podle vybavení je možné se domnívat, že to byl zřejmě člen kmene, jehož si lidé kmenu vážili.

Mělký hrob byl nejprve vystlán kožešinami a na ně byl položen mrtvý lovec oblečený do koženého oděvu. Na krku měl náhrdelník vyrobený ze schránek kelnotek.

Je fascinující, jak dovedl Zdeněk Burian loučení s tímto váženým členem kmene zachytit.

<https://i.pinimg.com/564x/8d/e9/11/8de91117b612663604f66377a4802252.jpg?b=t>

Klára Kutajová, 6. C

20. století – doba zkracování

Počátek

20. století

Móda je doménou šlechty.

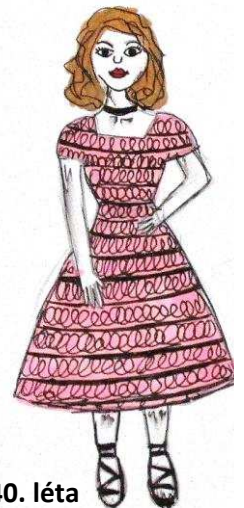
10. léta

Zmizely korzety a spodničky. Šaty se zjednoduší. Sukně se nepatrně zkrátily nad kotníky. Tyto změny s sebou přinesla válečná léta.

30. léta

Třicátá léta přála romantickému stylu, možná i proto se prodloužila délka sukni. Nosily se šaty s širokými rameny a úzkým pasem.

40. léta

Válka dámské módě nepřála, nebylo dostatek materiálu. Přesto ženy v tom, co nosily, rády zdůrazňovaly právě svou ženskost. Tehdy přišel na módní scénu Christian Dior.

Stále se nosí korzety a spodničky. Šaty sahají až na zem. Přesto dochází ke změnám. Denní oblečení připomíná kostým (halenka, sukně a kabátek), zato večerní šaty jsou uvolněné a žensky rafinované.

20. léta

Dvacátá léta přinesla zvrát v ženské módě. Je to doba radikálního zkracování a zjednodušování. Střihy šatů jsou uvolněné. Coco Chanel vnáší do dámského oblečení pánské prvky.

50. léta

Středem pozornosti jsou ženské tvary - plná prsa a útlý pas – ženská, jak má být. A oděv má ženskost zdůraznit.

60. léta

Šedesátá léta byla stejně jako ve všem i v módě výjimečná. Experimentovalo se i tady. Středem pozornosti jsou nohy, proto se sukně zkracují až pod zadeček, tzv. mini. Symbolem 2. poloviny šedesátek se stala modelka Twiggy - hubená dívenka s krátkými vlasy a velkýma očima.

70. léta

Sedmdesátá léta přinesla do odívání využití umělých vláken, jako byly u žen šatovky z kimplenu a u mužů kalhoty z tesilu. Kalhoty byly dole rozšířené do zvonu, tzv. zvonkáče. V oblíbené byly květinové i geometrické vzory, přesto žádné výstřelky. Hlavní byla uměřenost.

80. léta

V osmdesátkách se zdálo, že je možné nosit kde co, módní byl nedbalý vzhled, takže populární bylo džínové oblečení, hlavně tzv. plísňáky. Kalhoty široké v bocích a úzké u kotníků, tzv. mrkváče. Ale také „letěly“ lesklé legíny na tělo vsunuté do vysokých kozaček.

90. léta

V devadesátkách se vytvořila typická teenagerovská móda, kterou tvořilo vytahané vrstvené oblečení, kostkovaná košile a tzv. žebadlo (kabela). Vedle toho chtěl kdekdo nosit značkové oblečení sportovního střihu, nebo aspoň tenisky Nike či Adidas. A konečně se schylovalo k odhaleným pupíkům.

Co na sebe na jaře? Co na sebe na ..

Každá dívka a žena má svůj styl, každé se líbí něco jiného a každé se zdá pohodlnější něco jiného. Přesto se snad každá z nás opravdu, nebo aspoň tak trochu zajímá o to, co se bude nosit v další sezóně a co už nebude in. Proto se pojďme podívat, jaké jsou trendy v odívání pro toto jaro.

K jaru patří barva slunce ŽLUTÁ vede

Millennail pink i ultra violet už mají svou největší slávu za sebou. Jaká bude barva letošního jara?

Jednou z nejpobulárnějších barev bude určitě žlutá v různých odstínech.

Nejhezčí outfity jsou právě ty jednoduché

Pozor na faux pas - co ANO x co NE

NE! Rozhodně si na sebe neberte červené triko se žlutými džínami.

ANO! Naopak se inspirujte Meghan Markle, která si na sebe vzala fialové šaty a červený kabát.

NE! Vzorované kalhoty či sukně a vzorové triko – například pruhy a květy.

ANO! Vzorované triko a jednobarevné kalhoty nebo jednobarevné triko či halenka a vzorované kalhoty.

NE! Volná halenka a volné kalhoty.

ANO! Volná halenka a úzké džínny nebo vypasovaná halenka a volné kalhoty.

Podle čeho vybíráte oblečení?

V obchodě si vždy všimnu jako první věci, která umí na první pohled již z dálky zaujmout, většinou mé oči přitáhne zajímavá barva. Mám ráda nápadité oblečení, ale razím heslo, že krása je hlavně v jednoduchosti a citu pro to, umět oblečení sladit jak mezi sebou, tak s doplňky.

Když chodím na nákupy, stává se mi, že už z dálky zaregistruji nějaký pěkný kousek. Možná proto mne kamarádky rády berou s sebou na nákupy, protože jsem schopna jim pomoci „uložit“ kousky, kterých by si samy nevšimly. Jen je škoda, že tohle nadšení pro nákupy oblečení se mnou nesdílí i můj manžel.

Máte nějakou inspiraci?

Určitě se ráda inspiroji i u jiných. Baví mne pozorovat, jak se druzí oblékají,

Neřídím se trendy v módě

Paní učitelka Marcela Divínová je jednou z těch žen, které svým stylem oblékání zaujmou snad každého, kdo se s ní setká. Sama říká: „Styl oblékání a výběr barev dle mého vysílá signály ke druhým lidem, kteří si o nás mohou udělat obrázek, protože tím, jak se člověk obléká, nebo i tím, jaké barvy si vybírá, vyjadřuje to, jaký je, beze slov.“ ☺

jak ženy, tak i muži. Nejvíce této inspirace vždy načerpám právě z „ulice“, prostě od lidí, které běžně potkávám. Mám ráda, když lidé přemýšlí nad tím, co si dávají na sebe a mají snahu vypadat pěkně nejen při výjimečných příležitostech, ale i v běžné dny.

Momentálně mě nejvíce baví jedna ostravská módní stylistka a zároveň manažerka dobročinných second handů Moment, Natálie Bernard. Má osobitý styl a veškeré své outfity pořizuje právě v sekáči. A tohle je přesně to, co se mi líbí – **není umění obléci se hezky za velké peníze, ale umět se obléct právě v sekáči a ve sleevech, a přitom vypadat stylově.**

Sleduji samozřejmě moc ráda také módu a styl na sociálních sítích, hodně mne inspiruje například Instagram.

Dodržujete, co se právě nosí?

Trendy v módě sleduji, ale neřídím se jimi, kupuji si to, co se mi líbí a co mne zaujme. Některé módní výstřelky mi naopak připadají „až moc“. Myslím, že bychom se ve stylu oblékání měli řídit spíše tím, co nám sluší a v čem se cítíme jako ryby ve vodě, prostě pohodlně a „sví“.

Jaký materiál nejraději nosíte?

Nemám vyloženě nejoblíbenější materiál, ale třeba teď v zimě mám ráda svetry s příměsí vlny nebo merina. Trička, topy a šaty preferuji s větším podílem bavlny, která je kvalitní, dobře se udržuje a vypadá dlouho hezky.

Jaký je váš oblíbený styl?

Nejradši mám jarní dny, kdy si člověk obleče džínky nebo sukni, triko nebo košili, riflovou nebo koženkovou

bundu, na nohy Conversky. Ráda kombinuji různé barvy a ladím je s doplňky (náušnice, brože, hodinky to je moje!). Hodně „ujíždím“ právě na doplňcích a detailech, ten smysl pro kombinaci barev a doplňků je něco, co mne baví a také vždy zaujme a potěší i u druhých lidí.

Jaká je Vaše nejoblíbenější barva?

Tohle je těžká otázka, protože já mám opravdu ráda všechny barvy. Měla jsem období, kdy jsem třeba v pubertě chodila jen v černé, a jiná barva pro mne neexistovala, ale toto už dávno pominulo. Zkusím tedy přiblížit, jaké barvy nejraději nosím v současnosti – jsou to hlavně hořčicově žlutá, šedá, zelenomodrá, růžová. A mohla bych ještě pokračovat dál vlastně celým barevným spektrem.

Styl oblékání a výběr barev dle mého vysílá i signály ke druhým lidem, kteří si o nás mohou udělat obrázek, protože tím, jak se člověk obléká nebo i tím, jaké barvy si vybírá, vyjadřuje to, jaký je, beze slov.

Děkujeme za rozhovor.

Příběh džínsů aneb Cesta napříč kontinenty

Ještě nedávno nás ani nenapadlo přemýšlet o tom, odkud věci, které denně na sebe oblékáme, pochází. Prostě jdeme do obchodu, koupíme si něco na sebe a pak to nosíme.

Moc jsme toho o světě odívání dosud nevěděli. To se ale změnilo, když jsme v přírodovědném semináři prožili workshop „Šaty dělají člověka, a kdo dělá šaty? ... A

Nahlédli jsme za zeď:

Položili jsme si 1. otázku:

Podle očekávání jsme zjistili:

1. V jakém oblečení rádi chodíme?

Holky řeší vzhled a módu.

Kluci upřednostňují pohodlí a některé značky.

Všichni rádi nosíme džínsy neboli rifle.

Rozhodli jsme se pro většinový zájem a položili si 2. otázku:

2. Co všechno se musí stát, abychom si mohli obléknout džínsy?

Pátrali jsme a zjistili spoustu zajímavých, důležitých i šokujících informací:

a nelitostným způsobem nás nutila odvádět kvalitní práci v rekordním čase. Naštěstí to trvalo jen chvíli.

Nedovedeme si představit, že bychom takové pracovní tempo měli vydržet **14 hodin denně**, jako to musí běžně zvládat asijské šičky. A už vůbec si nemůžeme představit, že bychom měli **volný jenom jeden den v měsíci** a ne dva dny v týdnu. To všechno nám přišlo jako nesmysl.

35 tisíc kilometrů cesty - od bavlny k tričkům a džínsům

Bavlna se pěstuje v **Kazachstánu**, nitě se předou v **Turecku**, látka se tká na **Tchaj-wanu**, barví se ve Francii, potisk dostane v **Číně**, šije se v **Bulharsku** nebo v **Bangladéši** a prodává se u nás.

Tato místa jsme spojili na mapě, a světe div se, vzdálenost byla větší, než kdybychom objeli celou zeměkouli kolem dokola.

Náš redaktor Marek by se divil, kolik pohonných hmot se musí při té vzdálenosti spotřebovat a asi by hned vznesl pochybnost, jestli je to efektivní.

Ale bohužel na našem workshopu nebyl s námi, takže jsme o jeho komentáře přišli.

Za jakých podmínek?

Taky jste blahem bez sebe, když přijedete do nákupního centra a procházíte se mezi regály přeplněnými oblečeními a vybíráte si z X modelů, až zjistíte, že jste tady strávili několik hodin? Tak to jsme byli i my.

Až do té doby, kdy jsme se na chvíli stali šičkami v asijské robotárně. Propisky jsme pomyslně změnili na jehly a papír na látku. Paní učitelka se proměnila ve vedoucího dílny

O módě a odpadu

Tak, a teď co s tím vším poznáním? Až do této chvíle jsme si nechali módními trendy našeptávat, že to, co jsme nosili na podzim, už se na jaro nehodí. Pryč se „starým“, i když je ještě neobnošené, je třeba kupovat nové.

Ale my už přemýšlíme jinak, nebo spíš domýšlíme. Není tolik práce, procestovaných kilometrů, to velké množství energie, která za výrobou oblečení stojí, **plytváním?**

Kolik z toho obrovského množství oblečení se opravdu prodá? Kde skončí to, které si nikdo nekoupí?

Neskončí rovnou v odpadu?

Ondřej Švéda, 7.B, PŘS a p. uč. M. Luzarová

Bez skafandru ani ránu

Autor: NASA – Great Images in NASA Description, Volné dílo, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6449691>

Astronauti během práce na Hubbleově vesmírném dalekohledu – servisní mise 1

Vesmírný oblek

Skafandr je vlastně takový malý svět, který astronautovi vše, co potřebuje k životu.

Když je mimo kosmickou loď ve volném vesmírném prostoru, musí mu poskytnout od kyslíku, přes pití a jídlo až po zásobník moči.

Skafandr musí astronauta ochránit před kosmickým zářením nebo sluneční radiací. Také ho chrání před vesmírným chladem, což je něco kolem -100°C ,

ale také před slunečním teplem kolem 120°C .

A ještě musí být astronautovi pohodlný a musí mu umožnit pracovat.

Co by bylo bez skafandru?

Co by se stalo, kdyby byl astronaut ve volném vesmírném prostoru bez skafandru? To si ani nechtějte představit! Okamžitě by byl podchlazený, nebo také přehřátý. Nemohl by dýchat. Ztratil by vědomí.

Byl by vystaven radiaci. Po několika okamžicích by zemřel.

Obleky pro vesmírnou stanici

A co na ISS, mají tam astronauti skafandry? Dá se říct ano, i ne. V každém případě to není oblečení, které by běžně doma nosili.

Jde o speciální oblek, který vyvinula NASA pro beztlákový stav. Vypadá jako pohodlná tepláková souprava, ale je upravená pro práci na palubě stanice.

<https://i0.wp.com/www.kosmonautix.cz/wp-content/uploads/8sokolkv2.jpg>

Astronaut se může spolehnout, že neztratí žádné věci potřebné k práci, protože si je jednoduše přichytí, nebo spíš „přilepí“ na svoji teplákovku.

Kolik skafandrů potřebuje astronaut?

V současnosti se používá několik typů skafandrů. Dva základní jsou záchranný skafandr a vycházkový skafandr.

Záchranný skafandr

Jsou skafandry, které si astronauti berou na start a na přistání. Také je používají pro manévry při letu. To jsou tak zvané záchranné skafandry. Rusové mají pro tuto příležitost skafandr Sokol - KV 2, který váží jenom 10 kg.

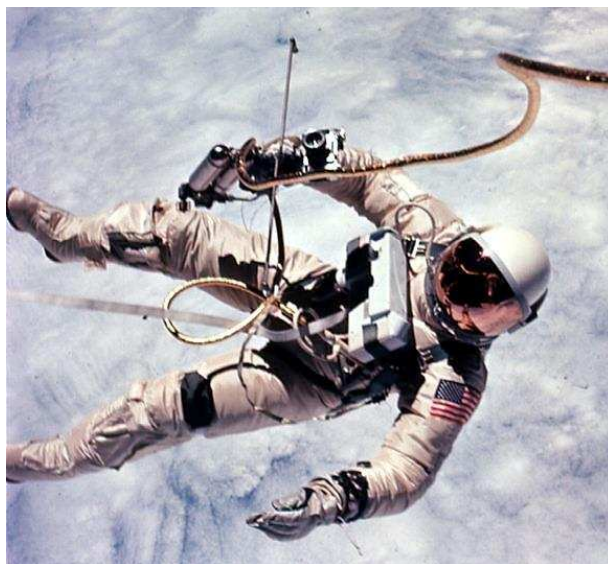
<https://i0.wp.com/www.kosmonautix.cz/wp-content/uploads/3-aces-plna-polni.jpg>

Vycházkový skafandr

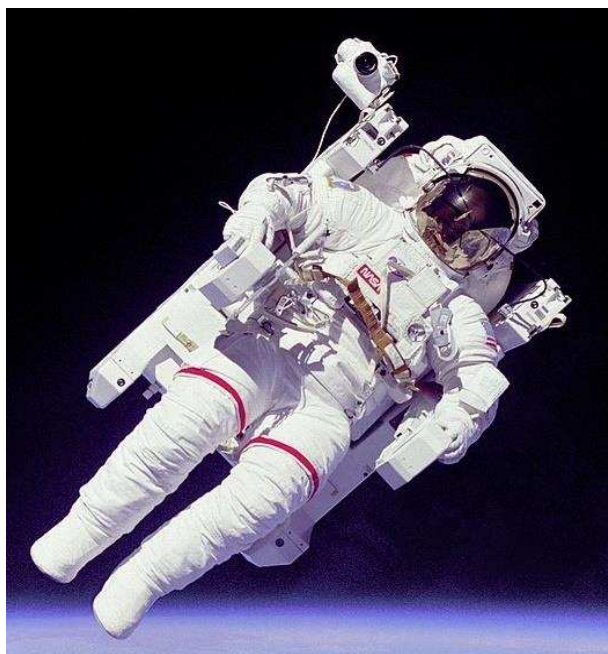
Aby mohl astronaut jít na tzv. vesmírnou vycházku, musí mít jiný, speciální skafandr. Ten dlouho patří k zázrakům. Dnešní vycházkové skafandry se ale liší od těch prvních.

Když **Alexej Leonov** vystoupil v roce 1965 jako první do vesmírného prostoru, jeho skafandr mu neumožňoval řízený pohyb ani práci. Vznášel se asi 5 metrů od vesmírné lodi. Taký byl venku jen 23 minut. A návrat do lodi byl jako z hororu.

Prvním americkým astronautem, který si vyšel na vesmírnou vycházku, byl **Edward White**. Bylo to při vesmírné misi Gemini 4 také v roce 1965. Jeho skafandr už měl ochrannou folii proti mikrometeoritům a průzor helmy měl filtr na ochranu očí před slunečními paprsky. Také měl vylepšenou tepelnou regulaci. Ale ani White nemohl dělat nic jiného než se vedle vesmírné lodě vznášet. Malé manévrování umožňovaly plynové trysky.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Astronaut_Edward_White_first_American_spacewalk_Gemini_4.jpg

Autor: NASA – <http://grin.hq.nasa.gov/ABSTRACTS/GPN-0000-001156.html>, Volné dílo, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=48209>

Pak přišel na řadu skafandr pro misi na Měsíc. Dnešní americký **skafandr EMU** vznikl po zkušenostech s měsíčními skafandry. Je složen ze 14 vrstev. Je dostatečně pružný, a tak umožňuje astronautům pohyb potřebný k práci. Taký je vybavený vším, co je nutné k životu a práci po dobu až 9 hodin. Mezi materiály, které jsou používány pro skafandry, jsou například nylon potažený neoprenem, teflon, skelná vlákna a další. Tyto materiály mají astronauta ochránit před mikrometeority, radiací a tepelně je izolovat. Samotný skafandr váží asi 50 kg, ale s jednotkou pro zajištění životních podmínek 65 kg.

Skafandr v životě na Zemi

Je to tak, některé části kosmického skafandru používáme v běžném životě. Jsou to třeba jednorázové plenkové kalhotky, nehořlavé nitě a tkaniny, ze kterých se šijí hasičské obleky, aby chránily tělo před žářem, filtr ve slunečních brýlích, který chrání náš zrak před UV zářením.

Psí móda aneb Psi jsou taky lidi?

Na internetu najdete mnoho stránek, které lákají čtenáře, nebo spíš čtenářky, aby svým domácím mazlíčkům pořídili různé věci. Na tom není nic zvláštního, na internetu si může každý najít to své. Ale někdy nad tím, co se tady můžete dozvědět, zůstává zdravý rozum stát.

Stačí si přečíst názvy některých článků a hned si říkáte, že tady není něco v pořádku. Tak jenom pro příklad:

Oblečte svého psa podle poslední módy a vyhrajte 30 tisíc korun!

Tak sladcí! Pejskové oblékají jarní barvičky

**No
řekněte,
není
sladký?**

To snad NE!! Je to králík, nebo pes?

Ty články vlastně přesvědčují o tom, že to nejdůležitější v životě psů je, aby chodili oblečení jako lidé.

Dozvíte se, že jenom oblečky udrží vašeho pejska ve studených dnech v teple a bezpečí. Ale proč potom mají psi srst? Srst mají asi jenom k tomu, abychom je měli lidé po čem hladit.

Tohoto pejska už ani nepohládíte.

To nejsou boty pro dvojčata. To jsou boty pro psa.

Takže jim máte koupit botičky, kabátky, bundičky s kapucí i bez kapuce, čepičky a další zbytečnosti. To všechno koupíte na e-shopech, ani nemusíte jít do obchodu.

Ale ptal se někdo pejsků, jestli to všechno chtějí nosit? Oni vám to neřeknou, neumí mluvit. Řečí svého těla však svému majiteli určitě dají vědět, jaký na oblékání mají názor.

Psí móda

Stává se, že některým psům nějaké oblečení doporučí veterinář, protože by chladno ohrozilo jejich zdraví. Potom majitel pejska oblékat musí. Ale proč by ten pes musel být oblečený podle poslední psí módy? Ano, i psí oblečky mají módní trendy. Internet se tím jenom hemží.

Nekupte mu značkovou bundičku, když páníček chodí také jenom v adidasu.

Oblečky také informují:
Tak tohle je holka.

A módní trendy pronikly i do společenského oblečení.

Když jde pes s páníčky na party, musí mít obleček, který se sem hodí. Svoje narozeniny přece nebude slavit nahatý. Na Vánoce mu určitě bude slušet vánoční kostým pro pejsky. No nekupte ho, když je jen za tisícovku.

Pes jako miminko

Možná jste si někdy všimli pejsků, kteří se vozí v kočárku. Jestliže ne, dívejte se pozorněji, koho „maminky“ vozí. Ano, módní návrháři vytvořili speciální kočárky pro psy.

Dnešní čtyřnozí mazlíčci už nemusí na procházkách chodit, stačí, že se prochází páníček.

Místo toho, aby měl pejsek pohyb, aby se pořádně proběhl, sedí v kočárku. Jak ale získá informace, které jinak ostatní psi sbírají čichem? Jak se seznámí s jinými psy?

Není to už trochu moc?

Není. V jedné ostravské firmě mohou majitelé svým psům pořídít kromě kočárků také vyhřívanou autosedačku.

Kdyby tohle všechno předem věděl předchůdce psa, nechal by se domestikovat?

Karolína Tomicová, 6. C

Zdroj foto: luxurydog.cz

Pes v salónu krásy aneb Všeho moc škodí

Všichni majitelé psů chtějí pro své mazlíčky to nejlepší. Někteří si myslí, tím nejlepším je vedle dobré stravy pečlivá péče o srst, a tak je berou do salónů psí krásy.

Do salónu chodí páničky se psy, které si přejí jen tak upravit, ale také třeba připravit na výstavu. V salónu samozřejmě udělají pro zákazníka cokoli, však za to zaplatí. Takže mazlíčka vykoupu a ostříhají, například takto,

aby ladil s kožichem své paničky. Může to ale dopadnout taky takto:

Když pejska zlobí přebytečné chlupy, je dobré nechat ho ostříhat. Ale i stříhání psí srsti má své meze. Některá psí plemena se ke stříhání vůbec nehodí a ani se stříhat nemají.

Některé pejsky stříhání stresuje, bojí se ho. Pak je lepší příliš dlouhou srst, která pejskovi např. zakrývá oči, svázat gumičkou nebo připnout sponkou. No, může to dopadnout i takto:

Dalším řešením je trvalá ondulace. Ta se ale dá dělat jen těm psům, kteří jsou trpěliví,

anebo těm, kteří jsou s výsledkem předem smíření:

Páničkům se někdy zdá, že jejich pejsek vypadá v přirozené srsti příliš obyčejně, a tak mu nechají udělat přeliv. Psí královna se potom může pyšnit zcela novým image.

Jak se asi cítí tento pes? Anebo je to páv?

A co teprve tenhle? Je dost cool?

Zvířata rozhodně nejsou panenky, abychom tak s nimi zacházeli. Není to jejich rozhodnutí, že nakonec vypadají jako ti psi na obrázcích. Je to rozmar páničeků.

Nepřeháníme to někdy?

A co zdraví pejsků? Barvy jistě obsahují chemické látky, a když si pes olizuje srst, dostanou se do jeho těla. To, co tam potom způsobí, napravuje veterinář. A němá tvář trpí.

<https://virality.cool/wp-content/uploads/2018/11/s14.jpg>
http://files.psalonficek.webmode.cz/system_preview_detail_200000412-902db92216-public/BavvenkC%AD%20u%K%5A%F%206.jpg
<https://tse3.mm.bing.net/th?id=OIP-V-9pRi8byrCBoeLqL5QgEXDf&pid=Api>
<https://virality.cool/wp-content/uploads/2018/11/s6.jpg>
<https://www.ifaua.cz/upload/articles/cf9b1de3d5ad1c995cd0a48e61653e92/big/Sacca6662f37c.jpg>
<https://feminily.zoznam.sk/cacheimg/obr/675px/psi-salon-krasy-spa-612.jpg>
https://bydleni-graha.com/sites/default/files/26430335_408106242977054_858936473573916672_n.jpg
<http://www.strihani-psi-ostrava.eu/wp-content/uploads/2018/02/psi-salon-mia.jpg>

Design - oděv aut

Od kočáru k organickému designu

Ve světě automobilového designu je to stejné jako ve světě oděvů. Stejně jako si nemůžeme vybrat mezi dvěma kabáty, často si nemůžeme zvolit to pravé mezi dvěma auty. Co nás tak hodně při našem rozhodování ovlivňuje? Je to vzhled výrobku. U aut jde o jejich design.

Automobilky při přípravě nových modelů aut počítají s tím, že lidé (hlavně muži) na jejich design reagují. Dá se říct, že design auto prodává. A tak mají automobiloví designéři pořád co dělat.

Vzhled aut se od doby vzniku prvního automobilu hodně proměnil. Ty první se více podobaly kočárům než autům, jako například President z Kopřivnice.

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/10/PresidentFirstCar.jpg>

Spalovací motor a další technické úpravy si postupně vyžádaly změnu konstrukce vozů. To ovlivnilo i jejich design.

Už od počátku 20. století bylo jasné, že auta nebudou jenom pro bohaté. Ford model T (od 1908) takový byl a jeho vzhled tomu odpovídal.

Autor: Rmhermen – Na Commons přeneseno z en.wikipedia., CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=468996>

Je zajímavé, jak nás auta z doby mezi dvěma světovými válkami stále překvapují svým vzhledem. U nás to byly hlavně vozy automobilky Laurin a Klement, později Škoda, ale také auta z kopřivnické Tatry.

18

Jedním z těch oblíbených modelů byl Laurin & Klement - Škoda 110 z roku 1929.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/ce/13-04-05-Škoda_Museum_Mlad%C3%BA1_Boleslav_by_Ra1Rr-096.jpg/800px-13-04-05-Škoda_Museum_Mlad%C3%BA1_Boleslav_by_Ra1Rr-096.jpg

Jako dnes se zdá, že designéři automobilek od sebe „opisují“, a proto auta různých značek vypadají podobně, tak to bylo vždy. Toto je Ford model A z roku 1928, který byl populární nejen za oceánem.

CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=175377>

Ve 30. letech byla nejluxusnějším vozem v Československu Tatra 80. Toto je model, který vozil prezidenta T. G. Masaryka.

Autor: Stanislav Jelen – Fotografie je vlastním dílem, CC BY 2.5, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1480918>

Přepychová auta se celkem dobře prodávala. Například ve Spojených státech to byly vozy řady Lincoln K.

By User Rmhermen on en.wikipedia - Photo by rmhermen, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=982350>

Přesto doba 30. a 40. let automobilovému průmyslu nepřála. Tehdy totiž nejdříve propukla Velká hospodářská krize a potom 2. světová válka. Spousta automobilek zanikla. Automobiloví designéři to měli těžké, protože se vyrábělo hlavně pro vojenské účely.

Přesto i v tak těžkých dobách vznikly designy, které obdivujeme ještě dnes. Jedno z nejobdivovanějších aut v historii vzniklo ve 30. letech. Je to Bugatti T57. Faktem je, že ani tento vůz si nemohl běžný automobilista dovolit, bylo navrženo pro několik jedinců.

<https://pixabay.com/cs/photos/bugatti-t57-sc-atlantsk%C3%BD-olddtimer-1555779/>

Naše Tatra 77, která se také vyráběla ve 30. letech, vypadala ve své době futuristicky. Byl to první vůz s aerodynamickým tvarem. Její pokračovatelku ze 40. let Tatra 87 proslavili známí čeští cestovatelé Hanzelka a Zikmund na svých cestách po Africe a Jižní Americe. Hodně povedený designový kousek.

Autor: © Hilarimont (Kempten), CC BY-SA 3.0 de, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=61642872>

Po válce, když se automobilový průmysl vracel k výrobě aut pro běžný život, došlo k přelomu v designu aut.

V 50. letech začaly cesty Spojených států brázdit tzv. koráby silnic, jako je kupříkladu tento Dodge firmy Chrysler, auto rockenrollového věku.

https://cdn.pixabay.com/photo/2016/12/01/10/08/classic-car-1874919_960_720.jpg

V Evropě byl ale trend opačný. Tady byl zájem hlavně o malé a levné vozy. Takže například italská automobilka Fiat přišla s Fiatem 600.

[Autor: Lglswe – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=11783711](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=11783711)

To, že Evropané umí experimentovat, potvrdil francouzský Citroen, který v roce 1955 představil svůj dnes legendární Citroen DS, nad kterým lidé užasli. Tento model je z 60. let.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Citro%C3%A9n_DS#/media/File:German_Citro%C3%A9n_DS_pic-004.JPG

V 60. letech opět přišla s úžasným modelem i Škoda. Šlo o dnes kultovní vůz Felicia 450.

https://cdn.pixabay.com/photo/2018/09/13/18/49/skoda-felicia-super-3675529_340.jpg

Amerika nabídla světu svůj Ford Mustang,

[Autor: Kroelleboelle – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4725137](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4725137)

ale Evropa se dále držela úspornosti a slavila úspěchy s vozy BMW populární řady 02 s typickou čelní maskou, známou dodnes.

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=38715280>

Další německá firma přišla se sportovním vozem Porsche 911. Dodnes vozy této řady poznáme podle typické jednoduché masky.

[By Charles01 – Own work, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4630784](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4630784)

Tón v designu aut od 60. let udávala italská firma Ferrari. Model 275 GTB.

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1384021>

Volkswagen ve světě uspěl s lidovým vozem s přezdívkou Brouk, tento model je z **počátku 70. let**. Přes svůj tak trochu legrační vzhled je to jedno z nejpopulárnějších aut všech dob.

https://en.wikipedia.org/wiki/Volkswagen_Beetle#/media/File:Volkswagen_Beetle_.jpg

Marek Witas, 6. A a RED

Elegantním vozem **osmdesátek** bylo Audi Quattro.

[Autor: The Car Spy – Flickr: Audi Quattro 20V, CC BY 2.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=16984360](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=16984360)

V 80. letech na světový automobilový trh vtrhla asijská auta. Vkus Evropanů odpovídala Toyota Corolla E80.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Toyota_Corolla_E80_Coupe_1983.jpg

A Toyota se v Evropě usadila natrvalo. Toto je hatchbag z **poloviny 90. let**.

[Autor: Rudolf Stricker – Fotografie je vlastním dílem, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:2018_Mazda_CX-5_au_SIAM_2018.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:2018_Mazda_CX-5_au_SIAM_2018.jpg)

A dnes? Nej- autem **roku 2018** je Mazda CX-5. Robustní jako auta 30. let, to je dnešní vkus.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:2018_Mazda_CX-5_au_SIAM_2018.jpg

Jak by mohla vypadat auta **v blízké budoucnosti?** Třeba Mercedes Benz F 015.

https://cdn.pixabay.com/photo/2015/04/24/06/30/concept-car-737337_960_720.jpg

Elektromobil - hit naší doby

Věděli jste, že elektromobily mají stejně dlouhou historii jako automobily se spalovacím motorem? Přesto se jejich sériové výrobě začaly automobilky vážně věnovat až ve 21. století. 20. století bylo dobou zdokonalování hlavně spalovacího motoru. Takže dnes je na světě přibližně 1 miliarda aut se spalovacím motorem. Teprve ropné krize a vážné znečištění ovzduší výfukovými plyny přiměly výrobce i automobilisty k přemýšlení o tom, jestli by se vývoj automobilů neměl zaměřit jinak. A tak přišla řada na elektromobily.

Nissan

Automobilka s dlouhou zkušeností

Jednou z automobilek, které už dlouhou dobu elektromobily vyrábí, je japonský Nissan. Ten převzal jejich výrobu od firmy, která vyráběla elektromobily od roku 1947. Nissan na vývoji a výrobě elektromobilů pracoval po celou druhou polovinu 20. století.

Tyto zkušenosti přispěly k tomu, že v posledních 15 letech přišel s 20 různými elektromobily – od vozítek pro městský provoz, přes užitkové a sportovní vozy až po luxusní limuzíny.

<https://pixabay.com/en/photos/nissan%20electric/>

Nissan Leaf

Nissan Leaf se vyrábí od roku 2010 a je jedním z nejprodávanějších elektromobilů dneška. Prodalo se ho přes 300 000 kusů. Je oblíbený v Asii, Americe i v Evropě, kde je nejprodávanějším elektromobilem. **Kupují ho hlavně lidé, kteří mají zájem šetřit životní prostředí a také lidé žijící ve městech.**

Výrobce uvádí, že na jedno nabití má dojezd nějakých 390 km, v běžném provozu to je podle zkušeností řidičů méně.

Kde nabíjet?

Pro řidiče je u provozu elektromobilů dost zásadní možnost rychlého nabíjení, což je možné u rychlonabíjecích stanic, aby řidiči měli stejný komfort u čerpání jako ostatní automobilisté. Rychle nabít „do plného“, abyste měli jistotu dojezdu.

V Evropě je sice asi 6000 stanic s CCS konektorem (nejvíce jich je v západní Evropě, čím více na východ, tím méně jich je). Většina z nich ale nabízí výkon od 20kW do 50kW. Při tomto výkonu by řidič na stanici strávil ne několik minut, ale několik hodin, než by baterie nabil. Pro rychlonabíjení je třeba výkon 350kW. To nabízí např. Supercharger pro vozy Tesla, kde nabijete za pár minut, *Hádejte, kolik jich v ČR je? TŘI.*

versus

<https://pixabay.com/en/car-electric-tesla-electric-car-1209912/>

Tesla

Automobilka s duší dravce

Tesla je automobilkou, která začala s výrobou elektromobilů až kolem roku 2000, a dnes je také prodává po celém světě. Vybíjí je hlavně do Norska. Tesla vyrábí osobní, sportovní, SUV i užitkové elektromobily.

Elon Musk, vizionář a generální ředitel firmy, o elektromobilech Tesla tvrdí, že extrémně dlouhý dojezd mají (až 500 km) a že rychle jezdí

Elektromobil X auto se spalovacím motorem

přednosti

tichý chod (bezhlukost)
bez výfukových plynů

dostatek čerpacích stanic
dojezd
maximální rychlost

nedostatky

cena
kratší dojezd
malý počet rychlonabíjecích stanic (v ČR jen 3)

hluk při provozu
spaliny unikající do ovzduší

vyrovnaná bilance

nižší dosažená rychlost u elektromobilů? - dnes už neplatí automobily všeho druhu a typů (včetně sportovních, nákladních tahačů)

(model S až 210 km/h).

Kdo si Tesly kupuje? Jsou to hlavně ti, kteří mají zájem o sportovní elektromobily a mají dost peněz.

Teď ale firma přichází na trh s modelem Tesla 3, který má být určen pro běžného zákazníka za přijatelnou cenu. Tak uvidíme.

Na rozdíl od jiných výrobců automobilů, Tesla ve svých autech

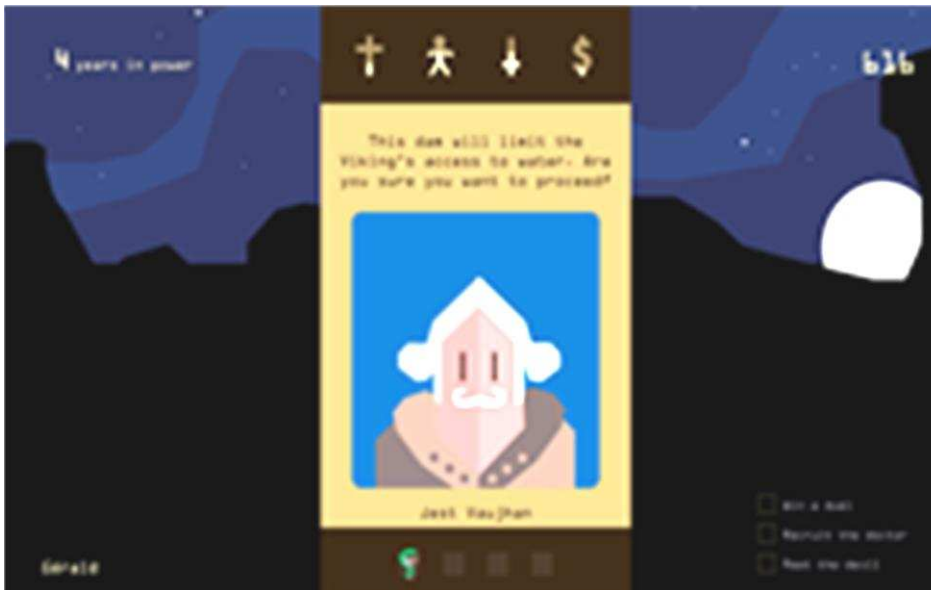
nepoužívá jednoúčelové, velké bateriové články. Místo nich auta obsahují tisíce malých lithium-iontových článků podobných těm, které jsou používány v noteboocích a v jiné spotřební elektronice. Tyto autobaterie jsou lehčí a jednodušší na výrobu, protože neobsahují některé bezpečnostní prvky.

Reigns versus Lapse

Strategické karetní hry

Když v roce 2016 přišla na trh mobilní **karetní hra Reigns**, nikdo, snad ani její vývojáři, nečekal, že hra změní pohled hráčské komunity na žánr strategických karetních her. O jejím úspěchu také svědčí, že vyšla nejen na mobily, ale také na současnou generaci konzolí a počítače a v roce 2017 se dočkala pokračování v podobě hry **Reigns: Her majesty**.

Proto není divu, že se na svět vynořila spousta her doufajících v to, že úspěch Reigns napodobí. Takovou hrou je i poměrně nová strategie od vývojáře Cornago Stefano s názvem **Lapse: a forgotten future?**

O co ve hrách jde?

V obou hrách se ujmete vlády nad zpusošenou zemí, v Reigns jako král a v Lapse jako prezident.

Na každé kartě, kterou vytáhnete z balíčku, je vyobrazený nějaký občan vaší země. Ten před vás předloží situaci, o které musíte rozhodnout. Máte vždy dvě možnosti, tahem doprava nebo doleva vyberete danou možnost.

Vaše rozhodnutí ovlivní pilíře vaší civilizace. Může se tak stát, že budete populární u lidu, ale můžete mít slabou armádu.

Vaším úkolem je tak vybalancovat všechny pilíře, které jsou v obou hrách čtyři, a zůstat tak co nejdéle u moci. Přitom máte zjišťovat, co se ve vaší zemi kdysi stalo.

Když vás například bude lid nesnášet, může dojít k revoluci

a vy budete popraveni. Ale díky možnosti reinkarnace se vrátíte jako nový panovník.

Shrnutí

Lapse si z Reigns, ze kterého si vzalo velkou inspiraci, bere jen to nejlepší a to převádí ve fantastickou hru, která se může Reigns přinejmenším vyrovnat.

Navíc pokračování hry je právě ve volném beta testování, takže si ji můžete zdarma vyzkoušet.

Ke všemu jsou obě hry v češtině. Do jejich pokračování jistě čeština ještě přijde.

Zdroj foto:

Reigns-<https://images.frandroid.com/wp-content/uploads/2016/08/reigns-pc-date-de-sortie-steam-ios-android.png>

Lapse-https://mobimg.b-cdn.net/androidgame_img/lapse_a_forgotten_future/real/2_lapse_a_forgotten_future.jpg

Plusy

Reigns:

- + Snadnější a více odpouštějící vůči začátečníkům
- + Lepší hudební doprovod

Lapse:

- + Více charakterů a rozvinutější příběh
- + Lepší rozhovory mezi postavami

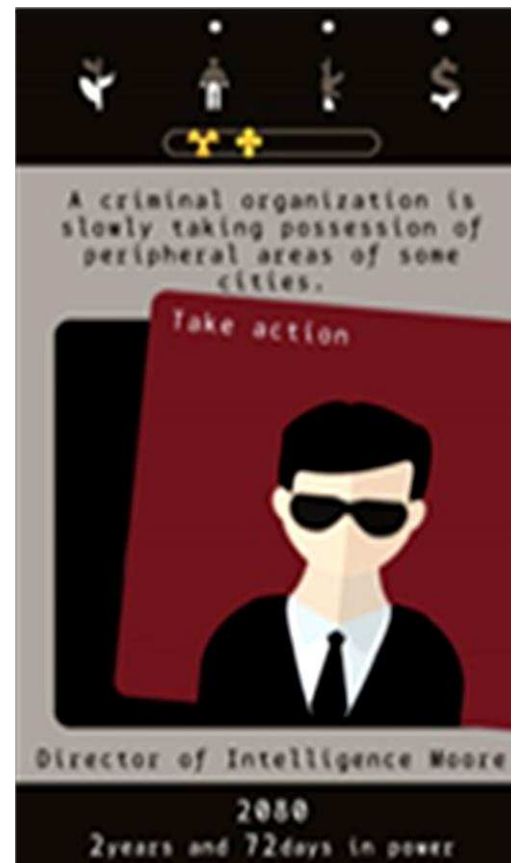
Mínusy

Reigns:

- Chybí rozvinutější příběh

Lapse:

- Až příliš pomalý postup hrou

Ready player one: Hra začíná

Svět je v energetické a ekonomické krizi, lidé nemají co pít a jíst, vztahy mezi nimi se hroubí, svět upadá do chaosu - tak vypadá rok 2045, ve kterém se příběh odehrává. Jediným únikem od této strašlivé reality je videohra OASIS, stvořená Jamesem Hallidayem, která lidem-hráčům poskytuje „bezpečí“ virtuální reality.

V OASIS může každý být tím, čím chce, může poznat nové lidi z opačné strany zeměkoule a trávit s nimi čas, může studovat, pracovat nebo dělat to, co ho baví, přitom vůbec nemusí prozradit svoji pravou identitu. Zpočátku neškodná hra, ze které se ale po čase stává dobrovolné vězení lidstva. Lidé už nejsou schopni navázat kontakt s člověkem v reálném životě.

Po smrti Jamese Hallidaye nabere videohra i další směr. Stane se z ní soutěž o jeho dědictví. Ten, kdo najde jako první ukryté Hallidayovo velikonoční vejce, získá miliardové bohatství, jeho avatar získá výjimečné schopnosti a může rozhodovat o osudu OASIS.

Vítěz ale musí projít nelehkou zkouškou. Aby se dostal ke zlatému vejci, musí projít třemi bránami, ke kterým existují tři klíče - měděný, nefritový a křišťálový. Ty jsou velice dobře schované ve hře a získá je pouze ten, kdo si poradí s hrami z dávných 80. let minulého století.

Několik let se nikomu nepodaří najít ani první měděný klíč, a většina gunterů boj o vejce vzdává. Wade Watts ale v pátrání po klíči pokračuje. Když rozluští první nápovědu a je k velikonočnímu vejci blíže než kdy předtím, dospěje k závěru, že se do soutěže musí zapojit naplno a dostat se až na její konec. Není ale sám, jsou tu další gunterři, kteří jsou na dobré stopě jako on, a také Sixeri ze společnosti IOI, kteří chtějí videohru OASIS ovládnout a zpoplatnit ji. Proti tomuto jejich záměru se ostatní snaží bojovat. Že jde o boj na život a na smrt, není pochyb.

Autor: Ernest Cline

Originální název: Ready player one

Počet stran: 432

Žánr: sci-fi, dystopie, thriller

Nakladatelství: Knižní klub

Kniha slibuje skvělý zážitek z četby o světě videoher, ale ve skutečnosti má toho v sobě mnohem více. Ukazuje, jak by mohl svět vypadat v blízké budoucnosti, a přinutí čtenáře přemýšlet nad současným světem i nad sebou samotným. Co se stane, když se schováme před skutečností?

Cit.:

O několik let později však Morrow ve své autobiografii napsal, že GSS opustil, protože „už jsme nepodnikali v oblasti videoher“ a protože měl pocit, že se z OASIS vyvinulo cosi až děsivého. „Stalo se z něj dobrovolné vězení lidstva,“ napsal. „Příjemné místo, kam se svět mohl schovat před svými problémy, zatímco se civilizace pomalu hroutila, a to především zásluhou lhostejností samotných lidí.“

Svět OASIS má své výhody. Ve virtuální realitě se můžete setkat s kýmkoli si přejete, třeba s člověkem, který žije na opačné straně světa. Přitom nemusíte platit za letenky nebo jiné dopravní prostředky. Jen tak si pohodlně sedíte v křesle. Stačí se připojit.

Ale víte, kdo ten člověk, kterého jste ve světě OASIS poznali, opravdu je? Je skutečně takový, jak o sobě říká? Opravdu vypadá tak, jak ho ve hře vidíte? Je to ve skutečnosti muž, žena, nebo si pro svůj avatar zvolil opačné pohlaví? Jaký je jeho věk? A co jeho životní příběh, je takový, jak by si ho přál prožít, nebo se věrně podobá tomu skutečnému? Čím dál čtete, tím je před vámi více otázek, tím více pochybností.

A to vše vnímavého čtenáře přivede k přemýšlení nad tím, co vlastně lidé ve virtuální realitě hledají. V OASIS jde o honbu za bohatstvím, ale nejen o to jde. Lidé vlastně hledají nějakou podobu štěstí. A nacházejí ho? Najdou ho hraním hry?

Před realitou neunikneš, před problémy se nikam neschováš, únikem je nevyřešíš. A už vůbec před nimi neutečeš, když budeš sedět a celé dny hrát a hrát.

A tak si položme poslední otázku: Má smysl být svým avatarem?

Cit.:

Vytvořil jsem OASIS, protože ve skutečném světě jsem se nikdy necítil doma. Nevěděl jsem, jak s lidmi v něm navázat kontakt. Báł jsem se, celý život jsem se báł. Až do chvíle, kdy jsem si uvědomil, že to všechno končí. Tehdy mi došlo, že **realita, i když může být děsivá a bolestná, je také jediným místem, kde najdeš své skutečné štěstí. Protože realita je reálná.**

Prima čtení nejen pro holky

Slunce je také hvězda

Nicola Yoonová

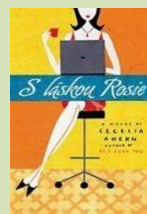
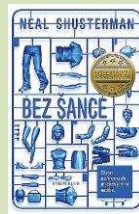
Dívčí román.

Nádherný obal. Láká k tomu, abyste vzali knihu do ruky.

Kladem je také rozdělení textu na ne moc dlouhé kapitoly. Příběh je vypravován z pohledu dvou hlavních postav.

Oceňuji, že autorka věnuje dost místa i vedlejším postavám a jejich minulosti. Kladem je také to, že nenechává na čtenáři, aby si sám vyhledal vysvětlení odborných názvů, které v textu používá a které tady mají důležitou úlohu, ale že je srozumitelně vysvětluje.

V tomto roce by se měl podle této knihy natáčet film. Někdo si raději počká na film a knihu už nečte. Pro mne je to však signál, že příběh je zajímavý a stojí za to si ho přečíst.

Reset

Amy Tintera

Je to taková smíchanina dystopie se sci-fi. Kdo to má rád, i tady si přijde na své. Je pravda, že se příběh v mnohém podobá Legendě a tak trochu i Divergenci, ale je tady nápad, který knihu odlišuje od jiných podobných příběhů.

Nápad o resetech je opravdu zajímavý. Člověk se mění v reseta, tvora, kterému se hojí rány mnohem rychleji než běžnému člověku, je odolnější a hlavně bez emocí. A možná neuvěříte, ale popis výcviku nových resetů se čte jedním dechem. Autorka z popisu udělala akční a napínavé čtení.

Ty, kteří mají rádi příběhy s hlubokými myšlenkami, navíc jakoby skrytými v pozadí, tato kniha asi zklame. Zato ten, kdo má rád akci a spád, si přijde na své.

Všem klukům, které jsem milovala

Jenny Han

Jenny Han píše skvěle. O tom, že umí dobře napsat i příběhy na pokračování, svědčí trilogie, jejímž prvním dílem je právě kniha Všem klukům, které jsem milovala. Rozhodně nemáte pocit, že autorka „nastavuje kaši“, tedy že uměle příběh prodlužuje, natahuje.

Snad se někomu může některý z dílů líbit více a jiný méně, ale to je spíš věc naladění než kvality příběhu.

Zajímavé je, že hlavní postava je přesně tím typem, který musíte mít rádi.

Bez šance

Neal Shusterman

Dystopie, sci-fi a detektivka v jednom.

Najdete tady napětí, dobrodružství i nějaký ten román. Zkrátka příběh, jaký nejlépe umí napsat muž.

Třem hlavním postavám je od čtrnácti do šestnácti let. Usuzuji, že už jen proto by si příběh mohli přečíst právě moji (i jejich) vrstevníci.

Je těžké si představit, že v tom věku by člověk měl prožít totéž co oni. Už jenom to, že když nebudete splňovat určité nároky na to, jaký má člověk být, „rozpojí“ vás, tedy usmrtí a použijí vaše orgány jako náhradní díly pro jiné lidi. To je děsivá představa.

Rozhodně vás kniha přivede k přemýšlení o věcech, o kterých jste zatím buď nevěděli, nebo jste si o nich mysleli, že se vás netýkají, a proto o nich vědět a přemýšlet není třeba.

Navždy a věčně

Jennifer Lynn Armentrout

Přestože jde o dívčí román, není nijak extra sladký, i když romantiky je tady taky dost.

Hlavně jde tady o to, že hrdinové se musí vypořádat s minulostí, která je jim stále „v patách“. Minulost je pro ně problém, který ovlivňuje jejich současný život i to, jací jsou

Tak toto je kniha, která je plná různých myšlenek. Na ně narazíte přímo v textu, ale k dalším si najdete cestu sami. Hlavně vám příběh může ukázat cestu i k řešení vašich problémů. To mně oslovilo nejvíce.

S láskou Rosie

Cecilia Ahern

Podle této knihy byl natočen film stejného názvu. Snad každá holka na naší škole ten film zná, a protože jsem věrná svojí zásadě, vřele doporučuji, aby si přečetly i knižní předlohu.

Kniha je napsaná nezvykle, a to ve formě dopisů, emailů a chatů. Z nich si musí čtenář příběh sám „sestavit“. Někoho může právě tato forma odradit, ale když si na ni zvyknete, zjistíte, že příběh působí velmi autenticky.

Za zmínku také stojí, že v knize je zachycený život hlavní postavy od jejích sedmých narozenin až po padesátku, tedy skoro celý její dosavadní život. Zato ve filmu jsou události jejího života namačkány do asi dvanácti let mezi osmnácti a třiceti. O všechno zajímavé, a také často podstatné, divák přichází. Zato v knize není nic zamlčeno.

O jednom starém fénu

Karolína Tomicová

Hučení fénu se rozléhalo po domě. Maminka si zrovna fénovala vlasy. V domě měli všichni naspěch. „Lauro, neviděla jsi moje ponožky?“ snažil se překřičet tatínek zvuk fénu. „Ne, tati!“ křičela Laura, která sešla dolů do přízemí domu a sundala si sluchátka z uší. Najednou se z koupelny ozvala rána!!! „Hano, co se stalo?“ ptal se tatínek, který si právě natahoval ztracenou ponožku. „Ále, spadl mi fén! Zrovna, když jsem se líčila...“ řekla maminka. Vyšla z koupelny do obývacího pokoje a přes obličej měla šmouhu od rtěnky. Robin, který stál u gauče, vyprskl smíchy a maminka se na něj vyčítavě podívala. Laura si se smíchem šla about boty. „Ale nevím, co s tím fénem,“ řekla maminka. „Než jsem vyšla z koupelny, zkusila jsem ho zapnout, ale jen tam něco zachrastilo a nerozjel se,“ postěžovala si. „Pa rodino!“ zakřičela Laura, „jede mi bus!“ a dveře za ní zaklaply. „Já taky budu muset jít,“ sdělil Robin a odešel. „Jak pojedíš do práce, tak ho hoď do červeného kontejneru. Já už musím. A ty víš, že to JÁ nespravím. Jsem právník,“ řekl tatínek. „Ale Dane,“ zakřičela maminka, „vždyť nejsem vyfénovaná!“ Ale bylo už pozdě, tatínek už dveře zaklapl. Povzdechla si a šla si udělat culík.

„Bum!“ bouchlo víko kontejneru na elektroniku. Maminka se s těžkým srdcem loučila s fénem, ale přece jen odjela do práce. Vždyť už tak jela pozdě. A teď jsem tady já sám. Takhle to vypadalo, než jsem se zkazil. A potom...

Najednou jsem se ocitl ve tmě. Uslyšel jsem hlas: „Ahoj! Ty jsi tady novejš, že?“ Naproti mně se objevily dvě vstřícné oči. „A-a-ano,“ řekl jsem a lekl se vlastního hlasu. Já koktám! „Jé, ten malejš koktáš!“ řekly ty dvě malé oči naproti mně a vylezly ze tmy. Ty dvě vstřícné a láskyplné oči byly toustovač! „A-a-ale j-já n-normálně n-neko-ktám!“ A pak mi to došlo. Koktám z toho dnešního pádu v koupelně. Asi mi zaskočil šroubek... „Malejš, ahoj, já jsem Lojza.“

Toustovač Lojza mi podal ruku. Natáhl jsem svou a on mě pevně stiskl. „Jsem Pražák, a ty?“ zeptal se Lojza. „Já jsem o-od-odsud.“

„Lidé, vylezte! To je kámoš!“ vykřikl najednou Lojza. Vtom se ve tmě objevily další oči a také vylezly do kuželu světla. „J-jé vás tu je v-víc?“ nadšeně jsem vyjekl. Kolem nohy se mi prohnal piezoelektrický kartáček a sedl si přede mne. Mezi davem mých nových kamarádů jsem viděl mixér, dva toustovače a dokonce i fén! Najednou se kontejner sám zvedl. „Hej, lidi, už je to tady!“ vykřikl Lojza. „Budeme volní!“ Všichni jsme se vysypali do vozu. „A n-nic se n-nám ne-s-stane?“ zeptal jsem se. „To bych taky ráda věděla...“ řekla varná konvice vedle mě. „Ale lidi, žádněj stres! Už jsem to zažil několikrát! Teď by nás měli vyvézt na skládku“.

Po deseti minutách vůz zastavil. Všichni jsme spadli na hromadu dalších spotřebičů, které se vyhřívaly na sluníčku. Spadl jsem úplně mimo hromadu. Spotřebiče se ke mně seběhly. „Jsi v pohodě?“ zeptal se Lojza. „Jo, jsem,“ zvedl jsem se ze země. „Řekni ještě něco!“ „Proč?“ nechápal jsem. „Řekni,“ povzbudil mě Lojza. A tak jsem spustil: „Strč prst skrz krk... Nejkuřatoulinkatější...“ „Vždyť ty už nekoktáš!“ vykřikly všechny spotřebiče, co byly se mnou v kontejneru. Řekl jsem ještě pár slov – a vážně! Nekoktal jsem! „Ten hřebíček jsem musel vyplivnout!“ zaradoval jsem se.

A tak jsme všichni skákali dokola a cizí spotřebiče s námi. Piezoelektrický kartáček kolem nás pobíhal a bzučel. A jestli si myslíte, že recyklační skládka je divné místo, tak jste vedle! Je to skvělé místo! Ale stejně je mi líto, že mě majitelé hned vyhodili. Ale kdyby mě nevyhodili, nepoznal bych tyhle skvělé spotřebiče. A kdybyste uviděli běhat nějaký fén na skládce elektrických spotřebičů, tak se stavte, budu to možná já!

Zasmějte se se Simčou z 5.tř.

Redakční tým:

Silvie Konečná, 9. A, Viktorie Kačorová, 7. A, Ondřej Švéda, 7. B, Marek Witas, 6. A, Simona Konečná, 5. tř., Jan Stoklásek, 4. tř., Marie Stryjová, 6. B, Klára Kutajová, 6. B, Karolína Tomicová, 6. B, Michaela Bičanovská, 5. tř.

Na čísle spolupracovali:

Mgr. Magda Luzarová, Mgr. Hana Kurillová, Jiří Pyszko, 8. B

Fotodokumentaci k článkům o akcích poskytli žáci a učitelé školy, ostatní fotografie jsou převzaty z veřejně přístupných zdrojů www.wikipedia.cz, upload.wikimedia.com, pixabay.com

Autorka loga časopisu: Natálie Kozlová, absolventka školy

Editor: PhDr. Eva Fojtíková, školní knihovnice

Vydavatel: MZŠ a MŠ, Hnojník 120, p. o.

14. číslo vychází 19. března 2019